

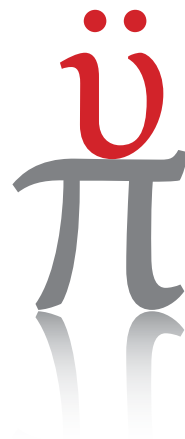
Преводот

и
повеќејазичноста

Содржина

Мисија	2
Организациска поставеност	4
Како работи Генералниот директорат за превод	5
Превод на веб-страници	9
Надворешен превод	9
Алатки што се применуваат при преводот и во работниот процес	11
Обуки	14
Отвореност кон светот	15
Нови земји-членки — нови јазици	17
Можности за вработување	18
Стажирање	20

Мисија

Зошто мора да работиме со СИТЕ официјални јазици, наместо само со неколку, како што прават другите меѓународни организации?

Генералниот директорат за превод (ГДП) е меѓу најголемите служби за превод во светот. Мисијата на ГДП е:

- да ги задоволи потребите на Комисијата за превод и за лингвистичко советување за сите видови писмена комуникација;
- да ја поддржи и да ја зајакне мултијазичноста во Европската Унија; и
- да помогне политиките на работата на Унијата да се приближат кон граѓаните.

Генералниот директорат за превод работи со сите официјални јазици на Европската Унија, така што кога новите земји пристапуваат кон ЕУ, нивните јазици се додаваат во вкупниот број јазици. Зошто мора да имаме ваков сложен систем, кога може да користиме неколку јазици, како што прават другите меѓународни организации?

Одговорот лежи во самата природа на Европската Унија и во улогата што Комисијата ја има како „чувар на договорите“ со кои се уредуваат правните основи на ЕУ.

Правото на ЕУ е пренесено во правото на земјите-членки и сите граѓани на ЕУ мора да го почитуваат. За да можат граѓаните и судовите на земјите да го читаат и да го разберат правото на ЕУ на сопствениот јазик, тоа мора да биде објавено на официјалните јазици на сите земји-членки.

Но пред тоа, предлозите мора да се објават и да подлежат на најопширни разгледувања на сите нивоа — европско, национално и локално — во облик што е разбирлив и за луѓето што не се лингвисти или дипломати. Секој во Унијата има право во дискусијата да учествува на официјалниот јазик што ќе го одбере. Ова е прашање на транспарентност и демократија.

Токму затоа, во самиот почеток на европскиот проект што прерасна во Европска заедница, сега и во Европска Унија, беше одлучено официјални јазици да бидат јазиците (во почетокот четири) на земјите-членки. Овој принцип е втемелен во Регулативата Бр. 1 од 1958 г., што се дополнува секојпат кога во ЕУ ќе пристапи нова држава, за да го опфати и јазикот или јазиците на таа држава.

Но законодавството не е целата приказна. Институциите на Европската Унија треба да бидат колку што е можно достапни и поотворени за широката јавност, како и за владините институции и за сите официјални и неофицијални групи со заеднички интерес. Комисијата смета дека е должна да ја негува демократската култура во која се почитуваат и се заштитуваат особеностите на поединците, локалните средини, регионите и државите.

Ова е содржано во членовите 20 и 24 од Спогодбата за функционирањето на Европската Унија, со кои се предвидува дека жителите на земјите-членки имаат право да комуницираат со службениците на ЕУ на својот јазик.

Еднаквиот статус на официјалните јазици не значи дека сите документи се преведуваат на сите официјални јазици.

На пример, писмата до поединци или интерните меморандуми се испраќаат само на еден јазик, што може, но и не мора да вклучува превод. Секој комитет може да одлучи да работи со ограничен број јазици до фазата кога ќе подготви предлог што е отворен за поширока дискусија и кој мора да биде достапен на сите официјални јазици.

Заради економичност во работењето, Комисијата ги врши своите внатрешни работи на англиски, француски и на германски јазик, а комуникацијата со другите институции на ЕУ, земјите-членки и со општата јавност се одвива на повеќе јазици.

Со растењето на Европската Унија растат и практичните тешкотии при обезбедувањето еднаков статус за сите официјални јазици; секој пристап што не успева да ги почитува сите официјални јазици би ги изневерил основите на филозофијата на Европската Унија.

Институциите на Европската Унија мора да бидат колку што е можно достапни и поотворени за широката јавност, како и за владините институции и за сите официјални и неофицијални групи со заеднички интерес. Комисијата смета дека е должна да ја негува културата на демократија во која се почитуваат и се заштитуваат особеностите на поединците, локалните средини, регионите и државите.

Организациска поставеност

Во рамките на јазичните оддели, преведувачите се специјализираат за преведување документи во одредени тематски области.

Генералниот директорат за превод е организиран според јазиците, при што постои јазичен оддел (или одделение, каков што е случајот со ирскиот јазик) за секој од 23-те официјални јазици на ЕУ (состојба од 2011 г.). Овие оддели ги сочинуваат трите директорати за превод.

Ако во иднина бидат додадени уште официјални јазици, се разбира дека структурата на ГДП соодветно ќе се приспособи кон новата ситуација.

Како и преведувачките оддели, и посебните јазични оддели работат на терминологијата и на документацијата, и се должни да применуваат високи јазични стандарди и да водат сметка овие стандарди доследно да се

применуваат во сите документи на сите официјални јазици што излегуваат од ГДП.

Постојат уште три директорати што се занимаваат со административни и стратешки работи и обезбедуваат поддршка за преведувачите.

Географски, ГДП е речиси еднакво поделен меѓу Брисел и Луксембург.

Освен одделите за естонски, летонски, литвански, полски, унгарски, словенечки, малтешки, чешки и словачки, чиј персонал е стациониран само во Луксембург, и ирското одделение, чиј персонал е во Брисел, сите други оддели се поделени меѓу Брисел и Луксембург.

Како работи Генералниот директорат за превод

Видови документи

Преведувачите не работат само на законодавните текстови. Опсегот на текстовите што треба да се преведат е многу широк:

- говори и белешки;
- кратки извештаи и известувања за јавноста;
- внатрешни спогодби;
- изјави во врска со политиките на работа;
- одговори на писмени и усни парламентарни прашања;
- технички студии;
- финансиски извештаи;
- записници;
- внатрешни административни работи;
- информации за персоналот;
- скрипти и дијалог-листи за филмови и други промотивни материјали;
- кореспонденција со министерства, фирми, групи со заеднички интереси и со поединци;
- сите видови веб-страници и публикации за креаторите на јавно мислење и општата јавност, и уште многу други документи.

Преведувачите мора да можат да го пренесат регистарот што е карактеристичен за секој вид текст. Покрај одличното познавање на јазикот на кој преведуваат, тие мора да се одликуваат со способност за приспособливост, перцепција и расудување, како и со способност да ги разберат различните и честопати комплексни прашања.

Во овие јазични оддели преведувачите се специјализираат за превод на документи во одредени тематски области.

Тие тематски области опфаќаат:

- надворешни работи
- вработување и социјални прашања
- образование, култура и млади
- внатрешен пазар и услуги
- енергија и природни ресурси
- поморски прашања и рибарство
- истражување, наука и технологија
- здравје и заштита на потрошувачите
- трговија
- информатичко општество и медиуми
- земјоделство
- правда и граѓански права,
- регионална политика
- статистика
- даноци и царина
- животна средина
- претприемништво
- транспорт
- администрација
- конкуренција
- економски и финансиски работи.

Квалитет

Постојат механизми со кои се гарантира квалитетот на преведениот текст преку ревизија, проверка и супервизија, а преведувачите добиваат постојана обука и информации.

Треба да се забележи, исто така, дека сите надворешни преводи подлежат на систематско оценување, при што давателите на преведувачките услуги добиваат повратни информации за квалитетот на преводот. Доследното користење на терминологијата се гарантира, меѓу другото, и со примена на преводни мемории и термилошки бази со основната терминологија на ЕУ.

Многу важен предуслов за еден добар превод е добро напишаниот оригинален текст. Јасните и концизни документи напишани според високи стандарди се од клучна важност за секој јавен орган, а особено за една мултијазична организација, во која повеќето лица што ги пишуваат документите не работат на својот мајчин јазик.

Во последниве години англискиот јазик го зазема местото на францускиот како основен јазик на кој Комисијата ги подготвува документите.

За да постигне овие материјали да ги задоволуваат потребните стандарди, ГДП има одделение за јазична редакција, чија задача е да врши корекции и јазична редакција на оригиналниот текст и да ги советува авторите и одделите каде што се подготвуваат текстовите. Ова јазично редакциско одделение, исто така, обезбедува помош при подготвувањето на материјалите за колегите во другите генерални директорати, кои, за разлика од преведувачите, често пишуваат на странски, а не на мајчин јазик.

Токму од оваа причина ГДП има спроведено повеќе кампањи за јасно и концизно пишување во Комисијата.

Колку персонал

ГДП тековно вработува околу 2.500 лица (преведувачи, како и раководители, секретари, информатичари и службеници за комуникација и за обуки).

Колку преведени страници

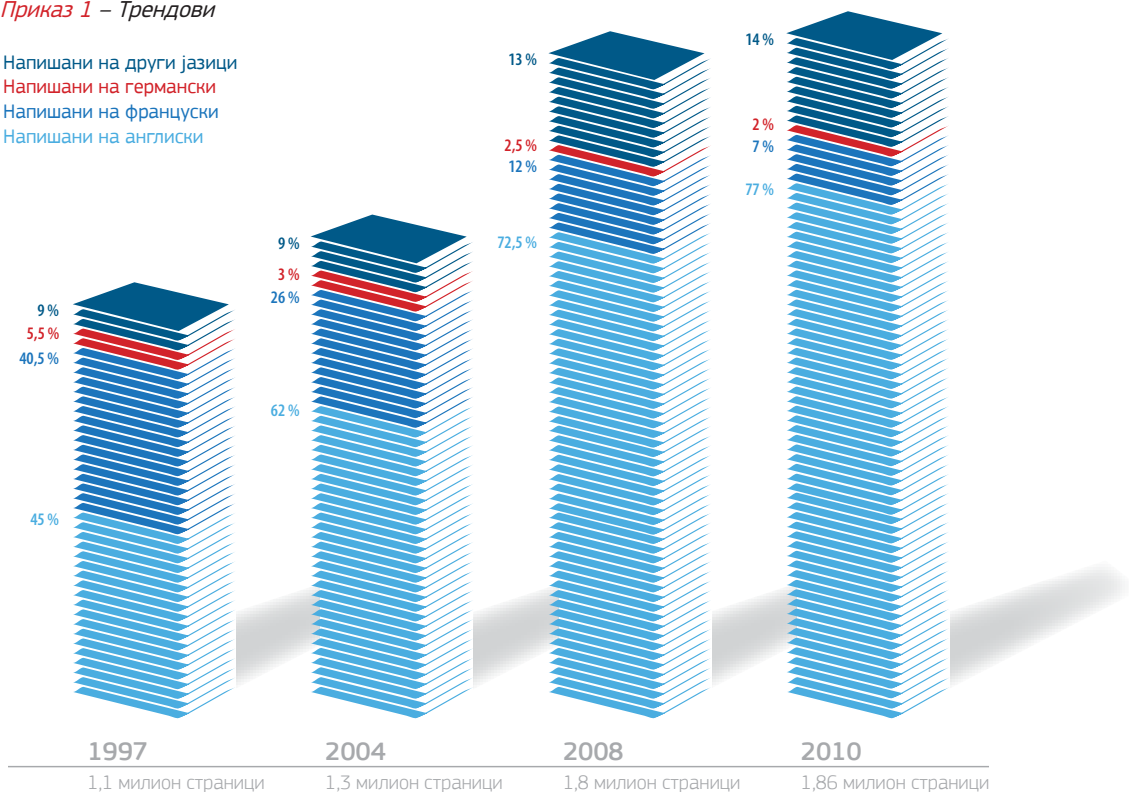
Во последните 10 години бројот на преведените страници во ГДП постојано расте.

Распределбата по изворен јазик (Приказ 1) го илустрира трендот оригиналните документи да се подготвуваат на англиски јазик.

Во 1997 г., примената на францускиот и на англискиот јазик сè уште беше изедначена (и кај текстови што беа подготвувани надвор од Комисијата). Сега, повеќе од 10 години подоцна, повеќето текстови се подготвуваат на англиски јазик.

Приказ 1 – Трендови

Напишани на други јазици
 Напишани на германски
 Напишани на француски
 Напишани на англиски

Приказ 2 – Според изворниот јазик – 2010

Како што беше кажано погоре, расте влијанието на англискиот јазик како изворен јазик.

Приказ 3 – Според целниот јазик – 2010

Од друга страна, соодносот меѓу официјалните јазици кај преведените текстови е поизедначен бидејќи истите правни акти треба да се преведат на секој официјален јазик. Сепак, се гледа дека бројот на страниците за англиски, француски и германски е значително поголем од просекот бидејќи многу текстови што се за внатрешна употреба во Комисијата се преведуваат само на еден или повеќе од овие три јазици.

Превод на веб-страници

Потребата на Комисијата делотворно да комуницира со луѓето преку интернет резултираше со формирање Веб-одделение, специјализирано за преведување и уредување на текстовите што се објавуваат на мрежата. Тимовите за различните јазици се флексибилни и соработуваат беспрекорно, при што високиот квалитет се обезбедува преку јазична редакција на оригиналите, по што следуваат превод и ревизија на преводот.

Одделението им помага на разните генерални директорати на Комисијата на своите веб-страници да пишуваат

висококвалитетни содржини користејќи различни регистри, формати и алатки за обработка на овие содржини што се објавуваат на глобалната мрежа. Нивната работа е пионерска, бидејќи секојдневно тестираат нови алатки и соработуваат при создавањето на секоја нова генерација софтвери за изработка на веб-страниците на Комисијата.

Во многу случаи, одделението тесно соработува со одделите што тоа ќе го побараат при дизајнирањето на веб-страниците, дури и пред содржината да биде подготвена.

Надворешен превод

Политичките настани може да предизвикаат да се зголеми или да се намали обемот на преводот. Бидејќи ваквите флукутации не може секогаш да се предвидат и поради тоа што ГДП има ограничен капацитет, директоратот редовно ангажира надворешни даватели на преведувачки услуги. Во моментот, речиси 30 % од вкупниот број страници се преведуваат надвор од директоратот.

ГДП користи наменски компјутерски систем за да ги раководи договорите за надворешен превод и за да ги обработи сите барања за таков превод. За да обезбеди транспарентност, еднаков третман и ефикасност, сите трансакции со договорачите се одвиваат преку веб-портал, кој е наречен Екстра (eXtra).

Селекција

ГДП периодично објавува тендери или повици за изразување интерес, кои се објавуваат во Службениот весник и на страницата Еуропа (Europa).

Понуди може да поднесат агенциите за преведување и самостојните слободни преведувачи. Избраните понудувачи се рангираат според цената и квалитетот на нивните услуги. Потоа, склучуваат рамковен договор со Европската комисија без при тоа да добијат гаранција за обемот и зачестеноста на работата.

Поддршка за надворешните преведувачи

Бидејќи Комисијата работи со сите официјални јазици на Европската Унија, преводите често треба да се читаат

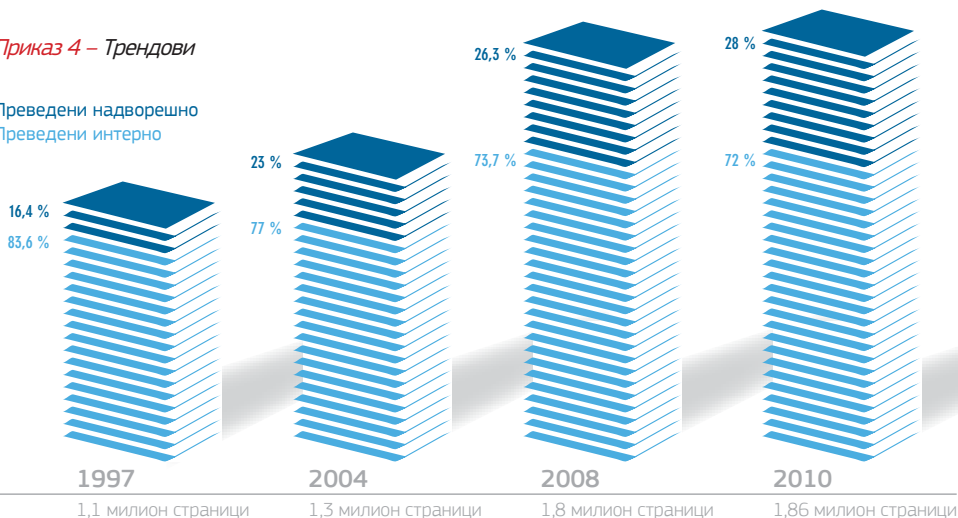
како оригинални документи. Затоа, за секој превод се бара висок степен квалитет. За да им помогне на своите надворешни договарачи да ја завршат својата работа колку што е можно поуспешно, ГДП за нив обезбедува поддршка во облик на информации за контекстот и помош со терминологијата.

Оценување на квалитетот

Преводите што ги изработуваат надворешни договарачи подлежат на проверки за квалитет. Квалитетот на овие преводи го оценуваат преведувачките одделенија што ги побарале. Рангирањето на договарачите редовно се ажурира врз основа на оценките за квалитетот на сите преводи што ги сработиле.

Приказ 4 – Трендови

Преведени надворешно
Преведени интерно

Алатки што се применуваат при преводот и во работниот процес

Нашите преведувачи при преводот користат широк опсег електронски помагала, од кои некои им се достапни и на другите службеници во Комисијата и на преведувачите во другите институции и тела на ЕУ.

Понатаму, развивме и повеќе алатки за раководење на работниот процес што опфаќа логистички активности за превод на повеќе од 2 милиони страници годишно и за следење и документирање на процесот. Подолу следува краток опис на алатките.

Алатки за превод

Преводни мемории

Од 1997 г. преведувачите користат компјутерски програми што им овозможуваат да создаваат локални преводни мемории. Ова е особено корисно за преведување текстови со делови што се повторуваат бидејќи им овозможува на преведувачите да пронајдат идентични и слични делови во други, претходно преведени текстови и да ги внесат во преводот што го работат така како што тие сакаат.

Бидејќи текстовите што се подготвуваат во Комисијата често се темелат на претходни текстови или на постојното законодавство, користењето веќе преведени термини и параграфи штеди време и овозможува доследно користење на терминологијата, што е многу важно при преведувањето законодавни текстови.

Еурамис

Еурамис (Европски напреден повеќејазичен информативен систем, Euramis) е систем што го разви Комисијата. Се состои од група веб-апликации што во комбинација со електронската пошта овозможуваат пристап до голем опсег услуги за јазична обработка.

Еурамис работи на заедничка платформа што ги поврзува сите системи на ГДП за помош при преведувањето.

Една од најважните услуги е централната преводна меморија. Секогаш кога е прифатено барањето за превод, оригиналниот документ автоматски се препраќа до Еурамис, при што од централната меморија се извлекуваат сите претходни преводи.

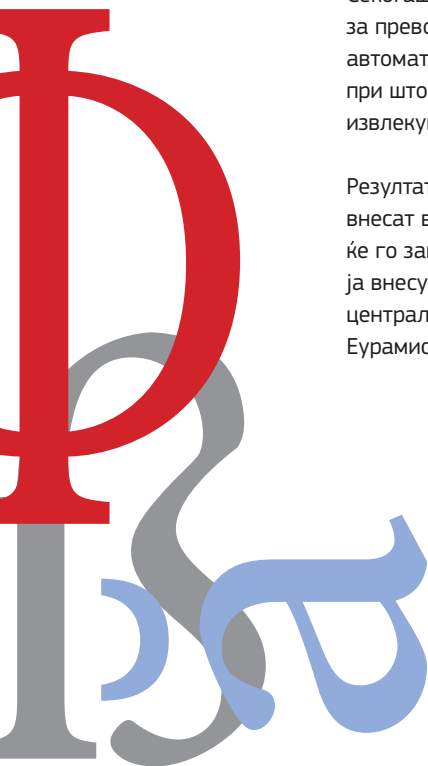
Резултатите може директно да се внесат во локалната меморија. Штом ќе го заврши преводот, преведувачот ја внесува локалната меморија во централната преводна меморија Еурамис.

Машински превод

Комисијата применува машински превод (МП) уште од 1976 г. Првичниот систем нудеше 18 работни јазични парови и можеше да произведе 2.000 страници сиров превод на час.

Од 2010 наваму се развиени прототипни системи за машински превод врз основа на помодерна статистичка технологија за машински превод. Сега тие се во фаза на тестирање и ќе бидат достапни за секојдневна примена во 2013 г. Оваа услуга ќе им биде достапна и на службениците во другите институции на ЕУ, како и на јавните администрации во земјите-членки. Зависно од должината, во повеќето случаи барателот на преводот ќе го добие преводот за неколку минути.

Во фазата на тестирање, која сè уште трае (2011), преведувачите може да користат машински превод за да добијат груб нацрт-превод, кој потоа ќе го проверат и ќе го уредат до квалитетот на преводот направен од човек. Во основа, машинскиот превод се користи за да се добијат основните податоци за разбирање на текстот, но тој исто така служи и за надминување на „тесните грла“ кога преводите се потребни многу итно. Во вториов случај, сировиот машински превод секогаш мора да подлежи на проверка и корекции. Направените корекции потоа може повторно да се внесат во системот заради понатамошно унапредување на квалитетот на машинскиот превод.

Библиотеката на ГДП

ГДП има своја библиотека со разграноци во Луксембург и во Брисел. Таа има цел да им помогне на преведувачите да ги најдат документите и другите ресурси што им се потребни и да одговори на потребите на преведувачите во оваа област.

Збирката на библиотеката се состои од:

- речници, специјализирани и општи;
- прирачни книги и енциклопедии;
- периодични изданија и весници на сите јазици на ЕУ, и на уште неколку други јазици;
- документи на ЕУ (Службен весник, судски извештаи, разни извештаи што ги издава Комисијата и билтените на ЕУ).

Библиотеката поседува и голем број електронски речници и други ресурси што се достапни преку внатрешната мрежа (интранет) на ГДП.

ГДП создаде и повеќејазична виртуелна библиотека, која ја нарече „Мултидок“ (MultiDoc), сочинета од документација — не само за Европската Унија — на сите официјални јазици на ЕУ. Оваа документација е во облик на илјадници врски до веб-локации и бази на податоци на универзитети, владини оддели, стручни здруженија и меѓународни организации низ целиот свет.

Терминологија

За термилошката работа во ГДП се одговорни 23-те јазични оддели чии терминологи обезбедуваат поддршка за сите официјални јазици на Европската Унија. Термилошката работа опфаќа:

- одговарање на барањата од преведувачите и другите службеници во Комисијата и во другите институции на ЕУ за помош во врска со терминологијата;
- проактивно подготвување терминологија пред преведувањето тешки технички текстови;
- соработка со колеги од термилошките служби во другите институции на ЕУ, како и во националните тела и термилошките организации;
- внесување материјал и консолидирање на ИАТЕ (IATE), најголемата светска повеќејазична термилошка база на податоци што содржи податоци за терминологија од сите институции на ЕУ.

ИАТЕ

ИАТЕ (Интерактивна терминологија за Европа) е интеринституционална термилошка база што им е достапна на службениците во Европската комисија и на општата јавност.

Во неа се комбинира терминологијата од сите европски институции и тела. Содржи преку 8 милиони термини и 560.000 кратенки. Ги опфаќа сите официјални јазици на ЕУ плус латинскиот.

За развивањето и одржувањето на базата на податоци се грижи интеринституционален тим, додека пак содржината за секој јазик ја градат и ја ажурираат јазичните оддели. Опфатена е терминологија од сите полиња на работата на европските институции.

Извори на дополнителни информации

Секој службеник во ГДП има свое работно место со компјутер опремен со вообичаен комплет автоматизирани канцелариски програми и пристап до Интернет.

Преведувачите, исто така, имаат пристап до повеќе интерни и надворешни бази на податоци преку внатрешната мрежа на Комисијата и преку Интернет. Меѓу

нив најкористени алатки се ДГТВиста (DGTVista), архива од електронски документи на ГДП, содржи околу 2 милиони документи на сите официјални јазици) и ЕУР-лекс (EUR-Lex), база на податоци за правото на ЕУ, каде што може да се најдат сите спогодби и договори на ЕУ и сето друго законодавство на ЕУ (на пр. директивите и регулативите), пресуди на Европскиот суд на правдата и предлози на законодавни акти.

Некои од овие алатки ѝ се достапни и на јавноста преку интернет-порталот на ЕУ, Еуропа (Europa), и се особено корисни за слободните преведувачи.

Компјутеризиран работен процес

За да го направи работниот процес поделотворен, ГДП применува група алатки за следење на документот од моментот кога ќе го напушти одделот заради превод до моментот кога крајниот резултат ќе биде испорачан на саканите јазици.

Поинакви алатки се применуваат за следење на процесот на работа низ времето, како и за составување широк опсег статистики за изработените преводи на неделна, месечна и на годишна основа.

Обуки

Бидејќи сите технички области и политики на работа на Комисијата порано или подоцна ќе се рефлектираат во текстовите што ги преведува ГДП, и бидејќи напредокот во компјутерската технологија има огромно влијание врз преведувачката работа, ГДП организира

свои интерни обуки и обезбедува можности за посета на курсеви во Европската комисија и надвор од неа (на пример, јазични курсеви).

Отвореност кон светот

Интересот за јазичната политика на ЕУ е широко распространет. ГДП дочекува многу посетители што се љубопитни да видат како еднаквоста на 23-те јазици функционира во практиката.

Посетителите доаѓаат од Европа, но и од други краевни на светот.

Програмата преведувач во посета (BTC)

ГДП ја спроведува програмата „Преведувач во посета“, со која преведувачите од ГДП што познаваат или изучуваат некој од официјалните јазици на ЕУ може да бидат испратени во службена посета на некој универзитет во земјата во која се зборува на јазикот што тие го изучуваат.

Во текот на посетата, која трае неколку седмици, тие ги информираат професорите и студентите за работата на ГДП и на лингвистите што работат таму и ги поттикнуваат студентите што ги завршуваат студиите да се пријават за работа во службите за превод што работат во рамките на институциите на ЕУ.

Истовремено, тие го подобруваат своето познавање на локалниот јазик.

Европски магистерски студии по превод (ЕМТ)

Европските магистерски студии по превод (ЕМТ) се заеднички проект меѓу Европската комисија и институциите за високо образование што нудат магистерски студии по преведување.

Основната цел на овој проект е да воспостави знак за квалитет за универзитетските програми по превод што ги задоволуваат договорените стандарди во образованието. Универзитетските програми мора да се пријават за добивање на овој знак и ако се успешни, се зачленуваат во мрежата на ЕМТ.

ЕМТ има цел да овозможи што повеќе програми да се темелат врз збир од потврдени вештини и знаења. Профилот на преведувачот што завршил ЕМТ, а кој го составија група етаблирани европски стручњаци, ги наведува вештините што им се потребни на преведувачите за успешно да работат на денешниот пазар.

Гледано долгорочно, целта на ЕМТ е да го зајакне статусот на професијата преведувач во Европската Унија.

Juvenes Translatores (JT)

Со цел да ја застапува повеќејазичноста и на младите луѓе да им го доближи преведувањето како

професија, Европската комисија го воведува натпреварот во преведување за млади преведувачи насловен Juvenes Translatores (JT).

Во овој натпревар учениците имаат можност да се испробаат во вештините на преведувањето и да преведат една страница текст од еден од 23-те официјални јазици на ЕУ на друг официјален јазик по сопствен избор. Победниците од секоја земја-членка потоа патуваат во Брисел за да присустваат на церемонијата на доделувањето на наградите во седиштето на Европската комисија.

Теренски канцеларии на ГДП

За да ја олесни комуникацијата со јавноста, ГДП отвори теренски канцеларии во земјите-членки. Службениците во овие теренски канцеларии се одговорни за приспособување на информациите што доаѓаат од Комисијата во Брисел на локалниот контекст и целната публика. Тие, исто така, работат на развивање

врски со граѓанското општество и на тој начин помагаат во практиката да се примени политиката за приближување на ЕУ кон нејзините граѓани.

Основните задачи на овие канцеларии опфаќаат организирање изложби, конгреси и слични настани и учество на поважни семинари и работилници на теми поврзани со јазиците.

Понатаму, тие значително придонесуваат за успехот на натпреварот во преведување *Juvenes Translatores*, проектот Европски магистерски студии по превод и Европскиот ден на јазиците.

Исто така, тие ги поттикнуваат институциите за обука на преведувачи

во земјите-членки да ги земат предвид барањата на ГДП кога ги осмислуваат курсевите.

Одржуваат и контакти со професионални здруженија на преведувачи и воопшто, со сите дејности на јазичните професии.

Нови земји-членки — нови јазици

ГДП во текот на својата историја мораше да се соочи со неколку проширувања (прикажани во табелата во десната колона).

Повеќето од овие нови земји-членки со себе донесоа нови официјални јазици.

За да се подготви за пристапувањето, секоја земја-пристапничка што воведува нов јазик во рамките на едно од своите министерства воспоставува одделение за да го преведе целиот правен материјал на ЕУ на својот национален јазик.

Во периодот пред пристапувањето, ГДП има удел во олеснувањето на интеграцијата на новата земја преку:

- давање техничка помош, обуки, професионални совети за националното одделение за превод;
- отворање теренски канцеларии и поврзување со канцеларијата во земјата;
- развивање на пазарот на слободни преведувачи во земјата; и

1973 Данска, Ирска и Велика Британија

1981 Грција

1986 Шпанија и Португалија

1995 Австрија, Финска и Шведска

2004 Чешката Република, Естонија, Кипар, Летонија, Литванија, Унгарија, Малта, Полска, Словенија и Словачка

2007 Бугарија и Романија

- поттикнување и советување на универзитетите во земјата за содржината на обуките за преведувачи, на тој начин помагајќи им да осигурат дека нивните дипломци ќе ги исполнуваат тековните и идните потреби на ГДП и на јазичната индустрија воопшто.

Секоја година ГДП е домаќин на одреден број преведувачи-стажанти од идните земји-членки.

Можности за вработување

Преведувачите што работат во Европската комисија имаат статус на постојан персонал, персонал на определено време или персонал под договор.

Постапка за избор на постојан персонал (службеници)

Како и другите службеници во Комисијата, и преведувачите се ангажираат преку отворен конкурс. Конкурсите за вработување преведувачи во Комисијата секогаш се објавуваат за ангажирање персонал со определен прв јазик.

Конкурсите истовремено се објавуваат во Службениот весник на Европската Унија и во печатените медиуми на засегнатата земја или земји во ЕУ, како и на Интернет. Институциите на ЕУ ја делегираат постапката за вработување на европската агенција Европска канцеларија за избор на персонал (EPSO).

Конкурсите за преведувачи генерално се одржуваат секои 3 години, за определен целен јазик. Овие конкурси се спроведуваат преку:

- компјутерски тестови за претселекција (вербално и нумеричко резонирање);
- тестови за преведување на првиот јазик;
- тест составен од повеќе дела, во центар за оценување.

Целата постапка во просек трае од 5 до 9 месеци.

Успешните кандидати се запишуваат на резервен список, кој е валиден неколку години. Валидноста на списокот може да се продолжи, но запишувањето на списокот само по себе не претставува гаранција за вработување. Кога во различните преведувачки оддели се јавуваат слободни работни места, овие работни места се пополнуваат со кандидати избрани од списокот, при што личните профили на избраните кандидати мора да ги исполнуваат барањата за работните места (квалификации, јазици и специјализирано знаење) и потребите на ГДП.

Општи услови

За да се пријавите на отворен конкурс за преведувачи, мора:

- да сте граѓанин на земја-членка на Европската Унија;
- да сте завршиле студии на институција за високо образование во траење од најмалку 3 години (јазици, економија, право, наука итн.).

Кога доаѓа време новите земји да пристапат кон ЕУ, нивните државјани може да се пријават и да го полагаат тестирањето за регрутирање преведувачи на јазиците на овие земји пред земјите да пристапат, но тие што ќе го поминат тестирањето нема да бидат вработени на трајни позиции сè додека нивните земји не станат земји-членки.

Бидејќи регрутирањето преку отворен конкурс се однесува на основното ниво во кариерната хиерархија, искуство не е задолжително.

Меѓутоа, за вработување во определено преведувачко одделение може да биде од корист работното искуство во една или повеќе области во кои дејствува Европската Унија (економија, право, администрација итн.).

Кандидатите мора одлично да го познаваат целниот јазик и да покажат исцрпно познавање на најмалку два други официјални јазици.

Предност е да се познаваат дополнителни јазици. Освен во исклучителни точно дефинирани околности, преведувачите преведуваат само на јазикот што го сметаат за свој прв јазик, а тоа во принцип е нивниот мајчин јазик. Но за одредени јазици, способноста да се преведува од првиот

јазик, исто така, се смета за предност.

Привремени преведувачки услуги

Се спроведуваат посебни постапки за избор на привремени даватели на преведувачки услуги. ГДП објавува повици за изразување интерес за привремени преведувачки услуги.

Со успешните кандидати се потпишуваат договори на определено време.

Преведувачки услуги со договор

Постојат и посебни постапки за доделување договори за преведувачки услуги.

И во овој случај со успешните кандидати се потпишуваат договори на определено време.

Стажирање

ГДП нуди петмесечно стажирање во Брисел и во Луксембург, за дипломирани студенти, од која било националност во ЕУ или надвор од ЕУ, што сакаат по завршувањето на студиите да стекнат професионално искуство во преведување во ГДП.

Избраните кандидати вообичаено престојуваат во едно од преведувачките одделенија. Таму работат исто што и нивните колеги од одделението, преведуваат на својот прв јазик од најмалку два други јазици на ЕУ. Искусни постари преведувачи ги проверуваат нивните преводи и ги споредуваат со оригиналот. Некои од стажантите работат термилошки или други работни задачи поврзани со преведувањето.

Преведувачите-стажанти добиваат месечен грант за да ги покријат животните трошоци.

Периодите за обуки во Европската комисија се од 1 март и од 1 октомври.

Рокот за поднесување на пријавите е:

- 1 септември за престоите за обука што започнуваат во март, и
- 31 јануари за престоите за обука што започнуваат во октомври

Повеќе информации за сите овие теми (на пример, брошура за алатките и работниот процес), како и податоци за контакт, може да најдете на:

http://ec.europa.eu/dgs/translation/index_de.htm

Повеќе информации за Европската Унија може да најдете на Интернет (<http://europa.eu>).

Луксембург: Канцеларија за официјални публикации на Европската Унија, 2012

978-92-9238-138-7
doi:10.2871/69268

© Европска Унија, 2012

Репродукцијата е дозволена само ако се назначи изворот.

Заслуги за фотографиите:

страници 2 © iStockphoto/Gulcan Yasemin Sumer; 3 © Stockphoto/AntiMartina;
страници 5, 9, 13, 16, 20 © European Union;
страници 4, 11, 19 © Phovoir.

■ Канцеларија за публикации

ISBN 978-92-9236-138-7

9 789292 138138